

Esti Ujság

Ara 10 fillér

Budapest, 1937 október 30. Második évf. 247. sz. Szerkesztőség, kiadóhivatal, színházjegy- és utazási iroda, Budapest, VIII. József-körút 5. Postatakarékpénzt. csekkasz. sz. 49.927.

Szombat

Előfizetési ár egy hónapra 2.20 P, negyedévre 6.60 P. Egyes szám ára hétköznap és vasárnap 10 fillér. A szerkesztőség, kiadóhivatal, színházjegy- és utazási iroda telefonja *1-444-00

Szent-Györgyi

Albert, a szegedi egyetem professzora megkapta az orvosi Nobel-díjat, s ezzel a világ legelőkelőbb tudományos díszé — ezúttal első ízben — magyar emberre szállott. Az orvosi Nobel-díj előfeltételei között szerepel, hogy csak olyan orvos kaphatja meg, aki kutatásaival új utakra vitte a gyógyítás művészetét és eddig ismeretlen kincsekkel gazdagította a tudományt. Most tehát egy magyar orvos kapta meg ezt az elismerést. Nem mintha a magyar orvosok nem lettek volna úttörők, gondoljunk csak a Semmelweis-ek, Lenhossékok és a többiek ragyogó példájára, hanem azért, mert Magyarország hajdani kulturális elszigeteltsége miatt távolabb esett a nagyvilág elismerésétől, mint ma. A magyar tudós sokszor csak külföldön talált munkakört és hírnevet. Ma itthon, a szegedi homokon, a szikrázó magyar Alföldön született meg az egész emberiségnek egy nagy kincse és a boldogabb, hatalmasabb nemzetek szeme felénk fordul.

Szent-Györgyi Albert kutatása az élet sok csodálatos titkát tárta fel. Kimutatott, előállított olyan anyagokat, amelyekkel régebben a tudomány csak hatásából ismert. Palackban, kémlelőcsőben nyújtja át a világnak az élet egyik nagy titkát: a vitamint. Az élő szervezet olaját, mozgatóját. Valami sorsszerű csoda van abban, hogy ezt a kincset bőségesen ontja a szegedi föld, a magyar paprika, amelyet a nagyvilág eddig legfeljebb csak mulatságosan naiv külföldi regények címéből ismert. A magyar föld igénytelen, furcsa kis növénye, a „sweet pepper”, a magyar élet egyik értéke, amely sokáig éppen úgy parlagon hevert, mint sok más. A Gondviselés szavát látjuk abban, hogy egy kifosztott, megtépázott ország ajánlja fel az egészség és az élet kincseit. az egész emberiségnek. Lehet, hogy ma kisebbek, szegényebbek vagyunk, mint régen. Ma már nincsen aranyunk. Erceinket, bányáinkat, erdeinket, ősi kulturánk sok száz gazdag kincsét elvehették tőlünk. Lehet, hogy ez a mai Magyarország csak csonka ember, részvétre és emberi együttérzésre méltó nemzet. De mégse bna, mert szellemiekben gazdag. Gazdagabb, mint volt valaha.

Az erősen táplált, izmos, nagy test sem lehet egészséges, ha idegeit, belső szerveit, egész mechanizmusát nem serkenti egészséges életre a vitamin, amint a vadonatiú gép sem indulhat meg — bárhol fűtik is, — ha a tengelyét nem olajozták meg. Vitamin... Ezt termelte ki magából a csonka magyar föld és az épségben maradt, új életre serkent magyar szellem. Innen árad a határokon túlra egy új gyógymód, innen indul el az a nagy lépés, amellyel az ember közelebb jut a Végtelenhez, az élet csodájához. Vitamin. Élet, magyar élet, szegedi élet. Annak az egyetemnek a laboratóriumában született meg, amely Kolozsvárról költözött át a tiszai homokra. Az orvosi Nobel-díj most a nemzetközi közvélemény legszélesebb érdeklődését fordítja a magyar orvos, a szegedi laboratórium, az itt megszületett új kultúrközpont felé, amely máttól fogva egyenrangú tagja a szellemi világnak, s végeredményben történelmet csinál. Napoleon szerint: nagyobb fegyvert ad az emberiség kezébe a kardnál. Ez a siker — magyar siker. Igéret arra, hogy ez a magyar élet folytatódni és erősödni fog, mert van benne — vitamin...

Meghalt Miklósy István hajdudorogi püspök

VILÁGRASZÓLÓ dicsősége hozott

Szegednek és az egész magyar tudományos világnak

Szent-Györgyi Albert Nobel-díja

STOCKHOLM, október 28.
(Svéd Távirati Iroda.)

A stockholmi Karolina orvosi intézet ma döntött az orvostani Nobel-díjról és azt Szent-Györgyi Albert szegedi egyetemi tanárnak ítélte oda. Az élettantudományi és orvostudományi Nobel-díjjal Szent-Györgyi tanárnak az elégetés élettani folyamatai körül — különös tekintettel a C-vitaminra és a Fumarsav katalizációjára — tett felfedezéseit kívánta jutalmazni.

Hóman Bálint kultuszminiszter Szent-Györgyi professzor kitüntetéséről

Az Esti Ujság munkatársa a magyar kultúra legfőbb öréhez, Hóman Bálint kultuszminiszterhez fordult, kérve, adjon felvilágosítást annak jelentőségéről, hogy magyar tudós ezalkalommal első alkalommal kapta meg a Nobel-díjat. Hóman Bálint kultuszminiszter hozzáintézett kérdésünkre a következőket mondotta:

— Szent-Györgyi Albert annak a fiatalabb tudósnemzedéknek tagja, amely a háború utáni években külföldön egészítette ki tanulmányait, részben a magyar állam támogatásával nagyobb részben pedig a fiatal tudós munkásságára felügyelő Rockefeller-intézet állandó segítségével.

— Alapvető jelentős kutatásainak ismeretében kapta meg intézete részére is a Rockefeller-alapítvány anyagi hozzájárulását, ami a kultuskormány által

juttatott kiegészítéssel lehetővé tette szegedi egyetemi intézetének teljesen korszerű felszerelését. Enélkül Szent-Györgyi idehaza nem végezhetne volna el azokat a korszerű jelentőségű tanulmányokat, melyeknek eredményeképpen most nyerte el legszebb jutalmát.

— Magam hivatalbalépésem óta állandó figyelemmel kísérem munkásságát s ezek alapján terjesztettem elő múlt évben a Korvin-koszorú adományozására, mely kitüntetéssel legkiválóbb tudományos és művészeti értékeinket szoktuk megtisztelni.

— Fölösleges ezért külön kiemelnem, milyen nagy öröm tölt el, hogy éppen ő szerezte meg a magyarok számára az első Nobel-díjat. Hangsúlyozni kívánom, hogy további kutatásainak előmozdítására a jövőben is mindent el fogok követni.

Szeged mámorosan ünnepli az első Nobel-díjas magyar tudóst

Szeged, október 29.

(Az Esti Ujság tudósírójától)

Határtalan lelkesedésben él Szeged. A kora reggeli órákban nincs más téma az

utakon, a kávéházakban, az egyetemeken, a lakásokban, mindenhol, ahol emberek megfordulnak, mint Szent-Györgyi Albert világraszóló kitüntetése.

Szent-Györgyi Albert dr., az első magyar Nobel-díjnyertes orvos.

Nobel-díjat kapott Szent-Györgyi Albert, a szegedi egyetem egyik legfiatalabb professzora,

akinek a nevét az egész tudományos világ ismeri, C-vitamin kutatásai révén. A kora reggeli órákban az egész város ennek az örömnak a mámorában él. Szent-Györgyi professzor Rudolf-téri lakása valóságos ostrom alatt áll. Egymásnak adják a kíváncsiet az ismerősök, a barátok, a boldog gratulálók, azonban a professzorhoz nem lehet bejutni.

Egész éjjel nem aludt egy percet sem.

Folyton csengett a telefon, érkeztek a táviratok és érkeztek a barátok, úgy hogy mindenkit kér, hogy délelőtt 10 órára keressék fel a templomtéri egyetem laboratóriumában.

Ez a nagy, mámoros, boldogság teljes mértékben indokolt és érthető. Hiszen